

Správa z Exkurzie z fyzickej geografie 2024

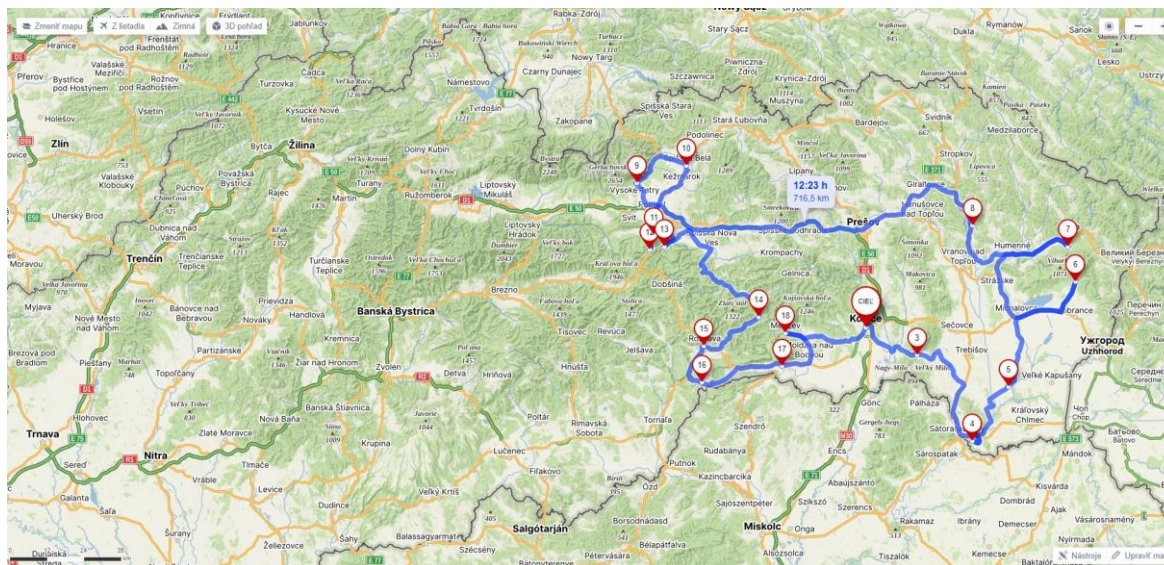
„Za jazerami Slovenska“

Termín: 26. 05. – 31. 05. 2024

Vedúci: RNDr. Alena Gessert, PhD., Mgr. Imrich Sládek, PhD.

Trasa (podčiarknuté sú lokality, ktoré boli navštívené):

1. **deň (26. 5.):** Košice – Slanec – jazero Izra – Klin nad Bodrogom – Veľký Kamenec – Viničky
2. **deň (27. 5.):** Viničky – NPR Tajba – NCH Oborín – Senianske rybníky – Zemplínska Šírava
3. **deň (28. 5.):** Zemplínska Šírava – Vinianske jazero – Morské oko – Sninský kameň – Zemplínske Hámre – hrad Čičava – Domaša
4. **deň (29. 5.):** Domaša – VN Domaša – Prešov – Poprad – Belianska jaskyňa – NCH Belianske lúky (rašelinisko) – Spišské Tomášovce
5. **deň (30. 5.):** Spišské Tomášovce – Blajzloch – Vernár – Rožňava (Banícke múzeum) – Gombasek
6. **deň (31. 5.):** Gombasek – Silická ľadnica – Silica – Medzev – Košice

Trasa exkurzie (Zdroj podkladovej mapy: <https://sk.mapy.cz>)

Exkurzia z FG, ktorá sa uskutočnila v termíne od 26. 05. 2024 do 31. 05. 2024 bola tematicky zameraná na jazerá a vodné nádrže Slovenska. Počas exkurzie študenti plnili rôzne úlohy v skupinách (napr. meranie geomorfologickej hodnoty hornín Schmidovým kladivom, analýza fyzikálnych parametrov a obsahu niektorých chemických prvkov v krasovej vode, dokumentovanie priebehu exkurzie a navštívených lokalít pomocou videa, či vytvorenie zbierky hornín z navštívených lokalít).

Počas prvého dňa sme sa presunuli z Košíc cez Slanské vrchy na Východoslovenskú nížinu. V Slanských vrchoch sme absolvovali krátku vychádzku k jazeru Izra, počas ktorej sme sa oboznámili s prírodnými pomermi južnej časti Slanských vrchov, ktoré patria medzi východoslovenské neovulkanity. Následne sme navštívili najnižšie miesto Slovenska – Klin nad Bodrogom (94 m n. m.). Poslednou navštívenou lokalitou bol Veľký Kamenec, kde sme vystúpili na hrad, odkiaľ bol nádherný výhľad na Východoslovenskú rovinu, a teda nám poskytol možnosť budovania mentálnej mapy.

Druhý deň pokračovala exkurzia zaujímavými lokalitami na Východoslovenskej nížine. Prvou navštívenou lokalitou bola NPR Tajba, ktorá je známa výskytom korytnačky močiarnej (*Emys orbicularis*). Potom sme pokračovali severovýchodným smerom do obce Oborín, kde sme sa prešli miestnym náučným chodníkom zameraným na flóru a faunu mokradí. Poslednou lokalitou boli Senianske rybníky, ktoré sú významnou ornitologickou lokalitou. Ubytovanie pri Zemplínskej šírave nám umožnilo oboznámiť sa aj s touto vodnou nádržou.

Počas tretieho dňa sme absolvovali najprv zastávku v obci Vinné pri vodnej nádrži, kde študenti mohli vykonať merania vlastností vody. Ďalším bodom programu bolo jazero Morské oko vo Vihorlatských vrchoch s následným výstupom na Sninský kameň, z ktorého bol opäť výhľad na rôzne svetové strany umožňujúci vytvoriť si predstavu o tejto časti krajiny. Poslednou zastávkou pred ubytovaním pri Domaši bola zrúcanina hradu Čičva z 13. stor.

Štvrtý deň dopoludnia sme navštívili viacúčelové vodné dielo Veľká Domaša, kde nás sprevádzal vedúci vodného diela pán Vladimír Bratko zo Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. Mali sme možnosť navštíviť vnútro hrádze aj odberný objekt. Nasledoval presun do Tatier, kde sme navštívili Beliansku jaskyňu a následne sme sa zastavili na lokalite Šarpanec pri Spišskej Belej, kde sme absolvovali vychádzku po rašelinisku Belianske lúky a pozorovali špecifickú flóru daného územia.

Piaty deň exkurzie sme začali vychádzkou k jazeru Blajzloch v Slovenskom raji. Následne sme navštívili obec Vernár, kde sme na podnet študentov absolvovali krátku vychádzku k miestnej atrakcii – hojdačke s výhľadom na Nízke Tatry. Vzhľadom na nepriaznivé počasie (dážď) sme sa presunuli do Rožňavy, kde nás náš absolvent Mgr. Mogyorósi sprevádzal expozíciou baníctva v Baníckom múzeu.

Počas záverečného dňa exkurzie bola najprv navštívená Silická ľadnica, kde sa študenti oboznámili so vznikom ľadovej výplne vo vstupnom priestore jaskyne, ale tiež aj možnými príčinami jej zmenšovania. Nasledoval prechod cez Silickú planinu do obce Silica, počas ktorého si účastníci pozreli typickú krasovú krajinu a mohli obdivovať rôzne krasové formy reliéfu (závrty, škrapy a pod.). V obci Silica nás prijal starosta Ing. Tomáš Várady, PhD., ktorý nám urobil výklad o obci a problémoch, s ktorými sa musia popasovať. Poslednou zastávkou bol Hámor v Medzeve, kde nám pán Ján Brösl ukázal spôsob výroby železných nástrojov.

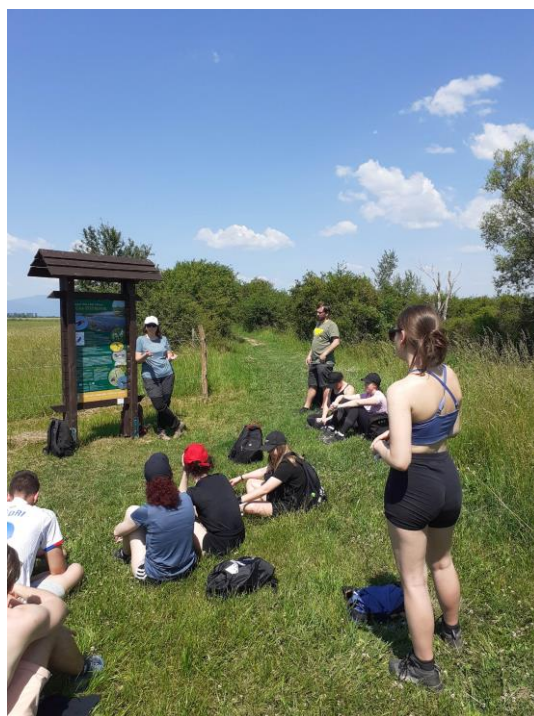
Veríme, že exkurzia bola pre účastníkov obohatením ich teoretických znalostí a prispela k lepšiemu pochopeniu ako krasových javov, tak aj ostatných procesov prebiehajúcich vo FG sfére.

Správu vypracoval: I. Sládek

Fotopríloha:

Pri najnižšom mieste Slovenska (94,3 m n. m.) – Klin nad Bodrogom (foto: vodič autobusu)

Vľavo – NPR Tajba (foto: I. Sládek), vpravo – pri Senianskych rybníkoch (foto: I. Sládek)

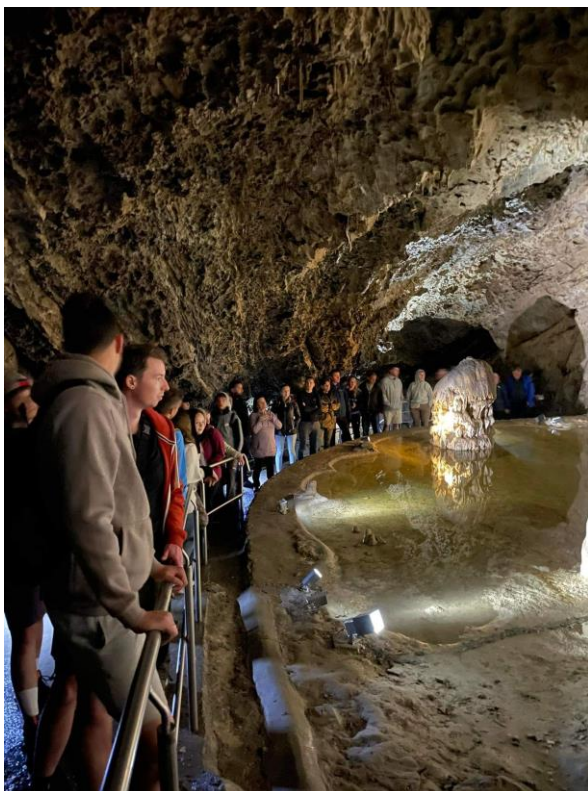
Vinianske jazero – vodná nádrž v južnej časti Vihorlatských vrchov (foto: I. Sládek)

Na Sninskom kameni pri výklade o Vihorlatských vrchoch (foto: A. Gessert)

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. nám umožnil aj prehliadku priehradného múru vodného diela Veľká Domaša, za čo mu patrí naše poďakovanie (foto: vodič autobusu)

Vľavo – Belianska jaskyňa v Tatrách, vpravo – analýza vody počas prehliadky NCH Oborín (foto: A. Gessert)

Rašelinisko Belianske lúky medzi Spišskou Belou a Tatranskou Kotlinou (foto: I. Sládek)

*Vodná nádrž Blajzloch v Slovenskom raji vybudovaná v roku 1966 na splavovanie dreva
(foto: vodič autobusu)*

Silická ľadnica – vstupná časť jaskyne (foto: A. Gessert)

Vľavo – výklad starostu obce Silica p. Váradyho, vpravo ukážka práce v hámore v Medzeve v podaní pána Bröstla (foto: A. Gessert)